Sidonia TEODORESCU

Arhitecţi şi arhitectură în periodice de acum un veac

Rezumat

Arhitecţi şi arhitectură în periodice de acum un veac

Prima revistă care tratează teme legate de arhitectură este *Analele Architecturei şi ale artelor* cu care se leagă, apărută sub direcţiunea arhitectului Ion N. Socolescu, între 1890–1893. În 1906, apar primele două număre ale publicaţiei *Arhitectura*, editată de către Societatea Arhitecţilor Români, sub conducerea arhitectului George Sterian, iar în 1916 apar încă două numere ale revistei. În numărul 2/1916, citim despre Primul Congres al Arhitecţilor din toată ţara şi se face bilanţul profesiunii, după 25 de ani de la înfiinţarea (la 26 februarie 1891) Societăţii Arhitecţilor Români.

În revista *Printre hotare*, în perioada 1908–1911, întâlnim nume importante ale arhitecturii româneşti – Ion D. Berindey, Remus P. Iliescu, Leonida Negrescu, Paul Gottereau, Toma Dobrescu, Petre Antonescu, Dumitru Maimarolu etc. Alte reviste apărute acum un veac, în care pot fi găsite date despre arhitecţi şi despre operele lor sunt: *Ilustraţia*, *Ilustraţiunea română*, *România ilustrată*, *Figuri contimporane din România*. Imagini de la Expoziţia Generală Română din 1906 apar în revista *Literatură şi Artă Română* din 1907. Expoziţia a avut un rol hotărâtor în recunoaşterea stilului naţional în arhitectură şi în extinderea acestuia de la programul de locuinţă, la programele publice de arhitectură.

Cuvinte-cheie: arhitectură, periodice, Ştefan Burcuş, Ion D. Berindey, Petre Antonescu, Toma Dobrescu, Dimitrie Maimarolu, Leonida Negrescu.

Summary

Architects and architecture in a century ago periodicals

The first journal dealing with themes related to architecture is Analele Architecturei şi ale artelor cu care se leagă (Annals of Architecture and Architectural Arts that it is Linked), published under the direction of architect Ion N. Socolescu in the period 1890–1893. In 1906, the first two issues of the publication Architecture, edited by the Society of Romanian Architects, led by architect George Sterian, appear. In 1916, two other issues of the journal appear. In issue 2 of 1916, we read about the First Congress of Architects from the whole country and the account of the profession after 25 years since the establishment (February 26, 1891) of the Society of Romanian Architects.

In the journal Printre hotare (Across borders) during 1908–1911, we come across important names of Romanian architecture – Ion D. Berindey, Remus P. Iliescu, Leonida Negrescu, Paul Gottereau, Toma Dobrescu, Petre Antonescu, Dumitru Maimarolu etc. Other journals published a century ago, in which data on architects and their works can be found, are: Ilustraţia (Illustration), Ilustraţiunea română (Romanian Illustartion), România ilustrată (Illustrated Romania), Figuri contemporane din România (Contemporary Figures in Romania). Pictures of the Romanian General Exhibition of 1906 appear in the magazine Literatură şi Artă Română (Romanian Literature and Art) in 1907. The exhibition had a decisive role in the recognition of the national style in architecture and in its extension from the housing programme to public architecture programmes.

Keywords: architecture, periodicals, Ştefan Burcuş, Ion D. Berindey, Petre Antonescu, Toma Dobrescu, Dimitrie Maimarolu, Leonida Negrescu.

Pentru a completa cunoştinţele despre activitatea marilor arhitecţi români care au construit România modernă, s-a făcut apel la periodicele de acum un veac, foarte importante, care se constituie într-o preţioasă sursă de cercetare, încă insuficient studiată.

Prima revistă care tratează teme legate de arhitectură este *Analele Architecturei şi ale artelor cu care se leagă*, apărută sub direcţiunea arhitectului Ion N. Socolescu, între anii 1890 şi 1893. În anul 1906 apar primele două numere ale publicaţiei *Arhitectura*, editată de către Societatea Arhitecţilor Români, sub conducerea arhitectului George Sterian, iar în 1916 apar

încă două numere ale revistei. În numărul 2/1916 citim despre Primul Congres al Arhitecților din toată țara și se face bilanțul profesiunii, după 25 de ani de la înființarea Societății Arhitecților Români. Primul comitet al societății era format din arhitecții: Alexandru Orăscu – președinte, Carol Beniș – vicepreședinte; Ștefan Ciocârlan – secretar; Ion Socolescu – casier; Alexandru Săvulescu, George Mandrea, Dimitrie Maimarolu – membri. În paginile revistei *Arhitectura* au fost prezentate realizări ale arhitecților, precum și dezbateri privind protejarea monumentelor istorice, dificultățile învățământului de arhitectură, statutul arhitectului în societate, probleme organizatorice, concursuri de arhitectură și informații tehnice.

În anul 1892, pe lângă Societatea Arhitecților Români, se înființase o școală privată de arhitectură, care devine, în 1896, Școala Superioară de Arhitectură. Aprobată în august 1892 și condusă de Ion Socolescu, Școala de Arhitectură a Societății Arhitecților Români a funcționat cu regularitate timp de 5 ani. Această școală particulară a fost oficializată ca învățământ de stat sub denumirea de Școala Națională de Arhitectură, secție a Școlii de Belle Arte din București, prin reforma învățământului inițiată de ministrul Spiru Haret, în decembrie 1897.

Ulterior, printr-o decizie ministerială, arhitectura a fost scoasă de sub tutela Școlii de Belle Arte, în toamna anului 1904 creându-se Școala Superioară de Arhitectură, ca instituție independentă de învățământ superior, cu un director propriu, în persoana inginerului Ermil Pangratti. Învățământul de arhitectură și-a căpătat pentru prima oară o lege a sa proprie în mai 1932.

Alte reviste apărute acum un veac, în care pot fi găsite date despre arhitecți și despre operele lor sunt: *Ilustrația*, *Ilustrațiunea Națională*, *România ilustrată*, *Universul literar*, *Figuri contimporane din România*, *Albina*. Imagini de la Expoziția Generală Română din 1906 apar în revista *Literatură și Artă Română* din anul 1907.

În revista *Printre hotare*, în perioada 1908–1911, întâlnim nume importante ale arhitecturii românești – Ion D. Berindey, Remus P. Iliescu, Leonida Negrescu, Paul Gottereau, Toma Dobrescu, Petre Antonescu, Dumitru Maimarolu, Iosef Schiffeleers ș.a.

O altă publicație în care găsim conturate personalitatea și opera câtorva arhitecți este dicționarul coordonat de Th. Cornel, *Figuri contimporane din România. Dicționar biografic ilustrat*, *Partea I + Număr de Crăciun 1911* (Ediția a II-a), București, Socec, 1909–1911. Din paginile publicației aflăm despre arhitectul **Ștefan BURCUȘ** (1871, Bacău – 21 august 1928, București). Ștefan Burcuș începe studiile în București, la Școala de Arhitectură atunci înființată, iar apoi pleacă la Școala de Arte Frumoase din Paris, secția de Arhitectură, unde a fost admis în fruntea a 450 de candidați veniți din toate țările Europei. După ce câștigă un număr record de șapte medalii în timpul studiilor, Burcuș revine în țară în anul 1900, ca diplomat al Guvernului Francez. În primii patru ani nu reușește să se facă remarcat, succesele sale profesionale începând odată cu câștigarea unui prim premiu I pe care „d. Burcuș l-a luat în colaborare cu d. Architect Sc. Petculescu, la concursul pentru monumentul defunctului G. Duca" [3, p. 504-512] – organizator CFR, în scuarul Gării de Nord.

La începutul anului 1907 se organizează, pentru întocmirea planurilor Palatului Industriei și Comerțului din București, un concurs internațional la care au participat 14 arhitecți francezi, germani și români, unde câștigător a fost desemnat arhitectul Ștefan Burcuș, cu o lucrare. Construcția Palatului Industriei și Comerțului a început în 1907, fiind finalizată în 1908. La parter funcționa Bursa, la etaj, Camera de Comerț, iar etajele superioare erau închiriate.

Publicația *Figuri contimporane din România. Dicționar biografic ilustrat, Partea I + Număr de Crăciun 1911* (Ediția a II-a), București, Socec, 1909–1911, zugrăvește destul de amănunțit Expoziția Jubiliară Română din Parcul Carol, redând imagini ale pavilioanelor, reproducând, de asemenea, „expunerea de motive" a lui Ioan Lahovary, ministrul Agriculturii, Industriei și Domeniilor la acea dată.

Doctorul Constantin I. Istrati a fost numit, prin decretul din 20 mai 1905, Comisar general al Expoziției Generale Române din 1906, realizată pe Câmpul Filaretului, actualul Parc Carol I. Expoziția sărbătorea 25 de ani de la încoronarea principelui Carol I ca rege al României și 40 de ani de domnie a lui Carol I, dar și 1800 ani de la cucerirea Daciei de către împăratul Traian.

Comemorarea celor patru decenii de domnie a regelui a fost marcată de numeroase manifestări ce au avut ca trăsătură comună participarea reprezentativă a românilor din Regat și din celelalte provincii românești, din afara hotarelor, capitala devenind un adevărat centru al românismului.

„În iunie 1905 s'au început primele lucrări, cari au transformat câmpia mocirloasă ce toți cunoșteam, în parcul încântător al cărui plan general a fost făcut de cunoscutul arhitect francez Redont cu clădirile sale semețe sau cochete ale căror planuri au fost făcute și în parte executate de arhitecții Burcuș și Ștefănescu, sub privegherea arhitectului I. Berindey" [1, p. 1].

Planurile de arhitectură ale pavilioanelor au fost executate în cea mai mare parte de arhitecții Ștefan Burcuș și Victor Ștefănescu (care au condus lucrările expoziției), sub supravegherea arhitectului Ion

D. Berindey (numit inspector general al expoziției de către comisarul acesteia, dr. Constantin Istrati, membru al Academiei Române). Ștefan Burcuș proiectează planul general al expoziției (împreună cu arhitectul peisagist Édouard Redont), Palatul Artelor (lucrare efectuată împreună cu arhitectul Victor Ștefănescu), Pavilionul Regal și numeroase alte pavilioane.

Expoziția din anul 1906 a consacrat definitiv valoarea arhitecților români [3, p. 507]. Ea „a scos la iveală pe lângă talentul și priceperea arhitecților români, o calitate tot atât de prețioasă, rapiditatea în execuție. Palate, parc, drumuri, plantații etc. au fost într-adevăr gătite cu desăvârșire la data fixată mai dinainte" [3, p. 507]. Expoziția a avut un rol hotărâtor în recunoașterea stilului național în arhitectură și în extinderea acestuia de la programul de locuință la programele publice de arhitectură.

Ștefan Burcuș a fost președinte al Societății Arhitecților Români (1922–1924, 1928) și membru fondator al revistei *Arhitectura* (1906), profesor la Școala de Arhitectură din București (1900–1928), fondator al Societății „Construcția Modernă".

Concepția peisagistică a parcului datorată arhitectului peisagist francez Édouard Redont (1862–1942) s-a conservat până astăzi, în mare parte. Apele izvoarelor au fost captate pentru a da naștere lacului din mijlocul parcului, peste care a fost construit primul pod din beton armat din România, autor fiind inginerul George (Gogu) Constantinescu.

Expoziția Generală Română, prima mare expoziție națională de nivel internațional, s-a închis oficial la 23 noiembrie 1906. Dintre lucrările proiectate pentru această expoziție, astăzi se mai păstrează în Parcul Carol câteva construcții realizate în 1906: Biserica Cuțitul de Argint, Arenele Romane (teatru în aer liber construit după planurile arhitectului Leonida Negrescu și ale inginerului Elie Radu), Turnul lui Țepeș cu Castelul de Apă, mici pavilioane și fântâni.

Alte proiecte ale arhitectului Ștefan Burcuș sunt: Palatul Administrativ din Piatra Neamț (1910–1912), concursul pentru Palatul Administrativ din Craiova (împreună cu arhitectul Scarlat Petculescu), concurs câștigat de Petre Antonescu, concursul pentru catedrala episcopală din Galați câștigat împreună cu arhitecții Petre Antonescu, Scarlat Petculescu și Toma Dobrescu – „premiul I și execuția lucrărilor", băile din Olănești.

În aceeași publicație [3] îi găsim și pe arhitecții Dumitru Berindei (1831/2–1884), Ion D. Berindei(y) (1871–1928) și Louis Pierre Blanc (1860–1903).

Ion D. BERINDEY (28 iunie/12 iulie 1871, București – 29 august 1928) este unul dintre cei mai apreciați și prolifici arhitecți români de la începutul secolului al XX-lea. Fiu al arhitectului Dimitrie Berindey (1831/2 – 1884), Ion D. Berindey pleacă la Paris în anul 1887, renunțând la Școala de Poduri și Șosele pe care o începuse la București și se înscrie la Școala de Belle Arte (*École Nationale et Spéciale des Beaux-Arts), Secția de Arhitectură,* pe care o urmează între anii 1891 și 1897, obținând diploma de arhitect al Guvernului Francez în 19 decembrie 1897.

În 30 de ani de carieră, Ion D. Berindey este autorul unui număr impresionant de clădiri impozante, dintre care unele au devenit în timp adevărate mărturii ale construirii trainice la începutul secolului al XX-lea: în București – Palatul Cantacuzino de pe Calea Victoriei, casa George Assan, Palatul Sindicatul Ziariștilor, casa și observatorul Vasile Urseanu, casa Toma Stelian, Leagănul Sfânta Ecaterina, Palatul Cantacuzino de la Florești, hipodromul de la Băneasa, Palatul Culturii din Iași. Palatul Cantacuzino din București și Palatul Administrativ (astăzi, al Culturii) din Iași reprezintă embleme ale României moderne, clădiri iconice pentru orașele unde au fost edificate, adevărate repere ale începutului de secol XX. Între anii 1899 și 1901, a fost arhitect-șef al Serviciului Tehnic al Ministerului de Interne. A fost profesor la Secția de Arhitectură a Școlii de Belle Arte din București, din septembrie 1900 până în iunie 1906, unde „s-a străduit ca școala să meargă spre o constituire definitivă pe aceleași baze ca cea din Paris" [8].

Între anii 1906 și 1926, Ion D. Berindey reclădește Palatul Justiției, Administrativ și al Poștei din Iași pe temeliile fostei Curți Domnești a Moldovei, realizând o clădire monumentală, de factură romantică, în care arhitectul încearcă să reînvie stilul neogotic. Palatul a fost inaugurat cu mare fast, în prezența familiei regale, duminică, 11 octombrie 1925. Revista *Ilustrația*, anul XIV (sept.-dec. 1925), nr. 115-118 este dedicată inaugurării Palatului Administrativ din Iași și activității arhitectului Ion D. Berindey.

Un alt arhitect, prezent în paginile publicațiilor periodice, este **Petre ANTONESCU** (29 iunie 1873, Râmnicu Sărat – 22 aprilie 1965, București). După absolvirea liceului în București, tot aici, studentul la Drept Petre Antonescu se apropie de „grupul reprezentanților de frunte din acea vreme ai artelor plastice românești. Problema specificului artei noastre pământene, care frământa mințile artiștilor progresiști, l-a atras într-atât încât, în cele din urmă, mânat de o adevărată pasiune, a părăsit în 1893 studiile juridice și a plecat la Paris ca să studieze arta de a construi" [4, p. 554]. În anul 1899, a luat diploma de arhitect la Școala de Arte Frumoase din Paris, unde a obținut șase medalii la diferite concursuri. A fost profesor la Școala de Arhitectură din București, unde, timp de 38 de ani, a predat cursul *Istoria Arhi-*

tecturii între 1900 și 1938 (profesor onorific în 1900 și titular din 1903), iar între 1931 și 1938 a fost rector. A activat în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice, legându-și numele de numeroase șantiere de restaurare din epoca interbelică. A fost președintele Societății Arhitecților Români în 1912 și între anii 1919 și 1921, apoi președintele Societății Arhitecților Diplomați între anii 1926 și 1932. Recunoașterea contribuției sale la mișcarea artistică din prima jumătate a secolului al XX-lea i-a adus numirea ca membru al Academiei Române în anul 1945 (era membru onorific din 1936), iar din anul 1927 devenise membru corespondent al Secției de Arhitectură al Academiei „San Luca" din Roma. Discursul de recepție, ținut în 5 iunie 1947, a avut titlul „Meșteri și arhitecți din trecut".

În lucrarea sa de sinteză a propriei opere, *Clădiri. Construcții, proiecte și studii*, apărută în anul 1963, arhitectul își împarte, din punct de vedere stilistic, opera în două categorii – „arhitectură clasică" și „arhitectură românească". Petre Antonescu este primul arhitect care aplică stilul neoromânesc la scară monumentală, pentru imobile multietajate, cu funcțiuni complexe, definindu-și căutările drept încercări de a crea un „stil local original". A fost un pasionat arhitect și constructor, activitatea sa cuprinzând peste 40 de lucrări, majoritatea monumente istorice, dintre care cele mai reprezentative sunt următoarele:

Clădiri publice în București:

- Palatul Ministerului Lucrărilor Publice (apoi al Primăriei Capitalei; 1904–1911; renovat și supraetajat în anii 1948–1950 de Petre Antonescu, lucrare pentru care acesta obține Premiul de Stat în 1952);

- Banca Marmorosch-Blank (fostă BRD) – str. Doamnei nr. 4 intersecție cu str. E. Carada (1913–1925);

- aripa sudică a Muzeului Arhivelor Statului de la Mănăstirea Mihai Vodă (1911–1924, demolată în 1985);

- imobilul Societății Politehnica (azi, sediul AGIR) – Calea Victoriei nr. 118 (1925–1928);

- imobil de birouri și locuințe în Piața Națiunilor Unite (fostă Piața Senatului) al fostei societăți de asigurare „Agricola Fonciera" – Splaiul Unirii nr. 1 (1927–1930);

- Palatul Facultății de Drept – bd. Mihail Kogălniceanu nr. 24 (1933–1936);

- Casa de Cultură a Studenților – Calea Plevnei nr. 61 (1935–1936);

- imobil cu apartamente pentru funcționarii Băncii Naționale în Șoseaua Kiseleff nr. 12 (azi, Hotelul Triumf; 1935–1936);

- Institutul de Istorie Universală „Nicolae Iorga" – Bd. Aviatorilor nr. 1 (1939).

Clădiri private în București: Palatul Kretzulescu (fost sediu UNESCO), str. Știrbey Vodă nr. 39 (1902–1904); casa Alexandru Marghiloman (demolată în anii '30); casa din str. Gina Patrichi (fostă Orlando) nr. 8 (1904) – astăzi Centrul Cultural al Republicii Ungare; casele (așezămintele) Ion I.C. Brătianu, str. Biserica Amzei nr. 3-5 (1908); casa Constantin (Dinu) I. C. Brătianu – Calea Dorobanților nr. 16 (1909); vila dr. Ciru Iliescu (azi, sediul Fundației Löwendal) – Piața G. C. Cantacuzino nr. 1 (1910) și casa Constantin R. Geblescu – str. Polonă nr. 8, intersecție cu bd. Dacia (1912) ce fac parte din Parcelarea Ioanid; casa Vintilă I. C. Brătianu – str. Aurel Vlaicu nr. 19 (1912); casa Oprea Soare (1914) – str. Poenaru Bordea (fostă str. Apolodor) nr. 2 – astăzi, unul dintre restaurantele Hanul Berarilor; vila Nicolae Malaxa (astăzi, sediul Institutului Cultural Român), aleea Alexandru nr. 38, intersecție cu str. Ermil Pangratti (1930).

Tot Petre Antonescu este autorul proiectului pentru Arcul de Triumf de la Șosea, construit provizoriu din lemn și stucatură în anul 1922 și ridicat în forma de azi, pe o structură de zidărie masivă de piatră, pe un schelet de beton armat, în 1936.

Clădiri realizate în țară și străinătate sunt: Palatul Administrativ din Craiova (1908–1913); Clădirile Navigației Fluviale din Galați și Giurgiu; Silozurile din Constanța (1907); Palate de Justiție în Botoșani și Buzău (1909–1912); Catedrala din Galați (1911, autori: Petre Antonescu, Ștefan Burcuș, Toma Dobrescu și Scarlat Petculescu); conacul Brătianu de la Florica, Ștefănești – Argeș (1905–1912); conacul Mihail Oromolu de la Păușești (1915–1916); Cazinoul și Hotelul „Palace" din Sinaia (1912–1913); clădirea „Accademia di Romania", Roma (1930–1931); Institutul Academic Român din Saranda, Albania (1937–1938).

Toma DOBRESCU (1862–1934) este un arhitect român de orientare eclectică, unul dintre cei mai fecunzi constructori (antreprenori) din secolul al XX-lea. Tatăl său a fost meșterul Dobre Nicolau (1821–1897), „staroste al breslelor de meseriași din Capitală" [6, p. 26], care a executat ca antreprenor Biserica Domnița Bălașa, Spitalul Brâncovenesc, Spitalul Filantropia, Hotelul Bulevard, Școala de Arte și Meserii, Liceul Lazăr, Ateneul Român.

Toma Dobrescu a fost absolvent al Școlii de Arte Frumoase din Paris (diplomat în anul 1890) și al Facultății de Drept (titlul lucrării de licență fiind *Responsabilitatea arhitecților și antreprenorilor*) [6, p. 25]. Toma Dobrescu a contribuit la întemeierea Școlii de Arhitectură și a Societății Arhitecților Români. Între anii 1891 și 1896 a fost arhitect-șef al serviciului de control la Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice. Toma Dobrescu a fost arhitect-șef al serviciului de

control la Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice (1891–1896). Dintre clădirile realizate merită amintite: Castelul Iulia Hasdeu din Câmpina (schițat după ideea lui Bogdan Petriceicu Hasdeu în 1896), Școala Normală din Constanța, Liceul Petru și Pavel din Ploiești, locuința proprie din str. Știrbey Vodă 104, casele Toma Dobrescu din str. Fântânei (azi, str. g-ral Berthelot) nr. 11 și str. Știrbey Vodă nr. 143, reconstrucția bisericii Sf. Ștefan din str. Știrbey Vodă; în Craiova: Liceul Carol I (1895), Hotel Minerva (1898–1906), Catedrala din Galați (1911, autori: Petre Antonescu, Ștefan Burcuș, Toma Dobrescu și Scarlat Petculescu), Mănăstirea Celec-Dere din județul Tulcea și numeroase reședințe private în special în București, pavilionul Camerei de Comerț la Expoziția Jubiliară din 1906 de pe Câmpul Filaretului [[2, p. 25-28; 9]. Toma Dobrescu a fost „șef al serviciului de control" (diriginte de șantier) la Palatul Bursei din București (1908–1911), proiectat de arhitectul Ștefan Burcuș.

Dimitrie MAIMAROLU (23 august 1859, București – 1926) a fost un arhitect român care, după ce a absolvit facultatea de Științe la București în 1881, a fost trimis de Ministerul Lucrărilor Publice ca bursier la Paris, unde a studiat la Școala de Arte Frumoase (absolvent în 1885) și care, revenit în țară în 1885, a fost numit arhitect-șef al Ministerului de Interne, „serviciu ce l-a condus cu o rară destoinicie timp de 12 ani" [7, p. 33-39]. Dimitrie Maimarolu se afirmă prin proiectarea unor clădiri importante din București: Palatul Adunării Deputaților (la concursul din 1891, Dimitrie Maimarolu obține Premiul I; azi, Palatul Patriarhiei; inaugurat la 1907); Cercul Militar Național (la concursul din 1899, Maimarolu obține Premiul I; realizat între anii 1911 și 1923 cu arhitecții Ernest Doneaud și Victor Ștefănescu – acesta din urmă ocupându-se de interioare); Prefectura Județului Argeș – Pitești (1899, azi Muzeul Județean de Istorie Naturală); Biserica Armenească din București (1911); Hotelul Concordia (lucrări la construcția din str. Smârdan nr. 51, 1897); Casa Vorvorenilor (Vârvoreanu) din Craiova (actualul sediu al Mitropoliei Olteniei, 1905–1910); Catedrala (Biserica Sf. Haralambie) din Turnu-Măgurele (1905); refacerea Bisericii Sf. Silvestru (reconstruire și mărire 1904–1907), casele Sava Șomănescu (1899), Romulus Porescu (1905) și Ștefan Hepites (1906) din București. Dimitrie Maimarolu a fost membru fondator al Societății Arhitecților Români, membru al Societății Politehnice, arhitect în Comisia Monumentelor Istorice.

Leonida NEGRESCU (4 noiembrie 1857, București – 1931) este un arhitect cunoscut mai mult pentru proiectarea aripii din spate a Ateneului Român (1893–1897). A absolvit Școala de Arte Frumoase din Paris în anul 1887, clasa Julien Guadet. Întors în țară în 1888, a fost numit arhitect-șef la Căile Ferate Române, „unde a studiat și alcătuit planurile docurilor din Brăila și Galați", apoi a fost numit arhitect-șef la Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, proiectând, în această calitate, numeroase licee și școli, timp de 7 ani. Din anul 1895, retrăgându-se din minister, proiectează lucrări importante, precum: Jockey Club, Splendid Hotel, Academia Comercială, casa avocat S. Rosental, casa Procopie Dumitrescu pe str. Batiștei nr. 21 din București, Palatul Financiar din Craiova. Obține Premiul I la concursul primelor spitale rurale și la concursul liceelor model din țară [5, p. 78-79].

Printre cele mai importante construcții proiectate de arhitectul Leonida Negrescu, menționăm teatrul în aer liber Arenele Romane, construit cu prilejul Expoziției din 1906 și păstrat până astăzi, cu ajutorul inginerilor Elie Radu și George (Gogu) Constantinescu.

Din cauza variabilității periodicității publicațiilor specifice meseriei de arhitect, la începutul secolului al XX-lea, informațiile existente astăzi despre marii noștri arhitecți care au făurit imaginea României moderne pot fi întregite de studiul revistelor periodice ilustrate de acum un veac: *Printre hotare***,** *Figuri contimporane din România***,** *Ilustrația***,** *Ilustrațiunea română***,** *România ilustrată***,** *Literatură și Artă Română***.**

Referințe bibliografice

1. Expoziționea generală română 1906. Călăuza oficială și catalogul expoziționei, capitolul Expoziția generală română din 1906. București: Socec, 1906.

2. Architectura în România. D. Toma Dobrescu în Printre hotare, nr. 1 (mai-iunie), 1909, p. 25-28.

3. Cornel Th. Figuri contimporane din România. Dicționar biografic ilustrat. Partea I + Număr de Crăciun 1911. (Ediția a II-a), București: Socec, 1909–1911.

4. Ionescu Grigore. Arhitectura României pe teritoriul României de-a lungul veacurilor. București: Ed. Academiei Republicii Socialiste România. 1982.

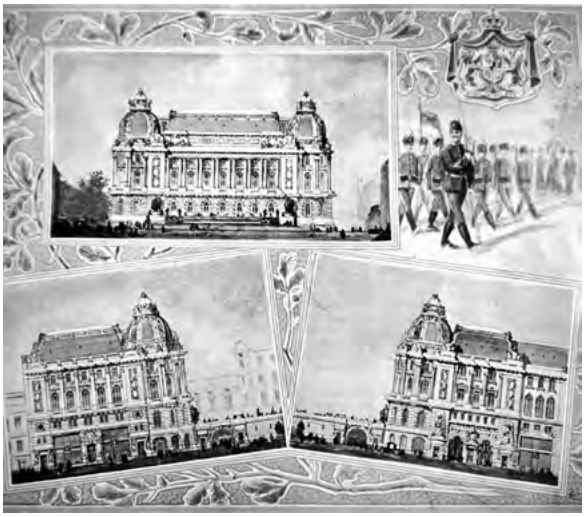
5. Printre hotare, nr. 1 (mai-iunie), 1909.

6. Revista poporului. 1904.

7. Teodorescu Sidonia, Niculae Raluca, Petrescu Gabriela, Țelea Vasile, Bîrsan Andrei. Dicționar al arhitecturii românești moderne (sec. XIX, XX, XXI). Arhitecți. Literele D-H – ediție online, București, 2014. https://issuu.com/dictionaruar.

Palatul Cantacuzino, 1911

Cercul militar

Turn, Palatul Culturii

Plan expo, 1906, Parcul Carol

Biroul arhit. Berindey

Plan expo, 1906, Parcul Carol

Toma Dobrescu

Dimitrie Maimarolu